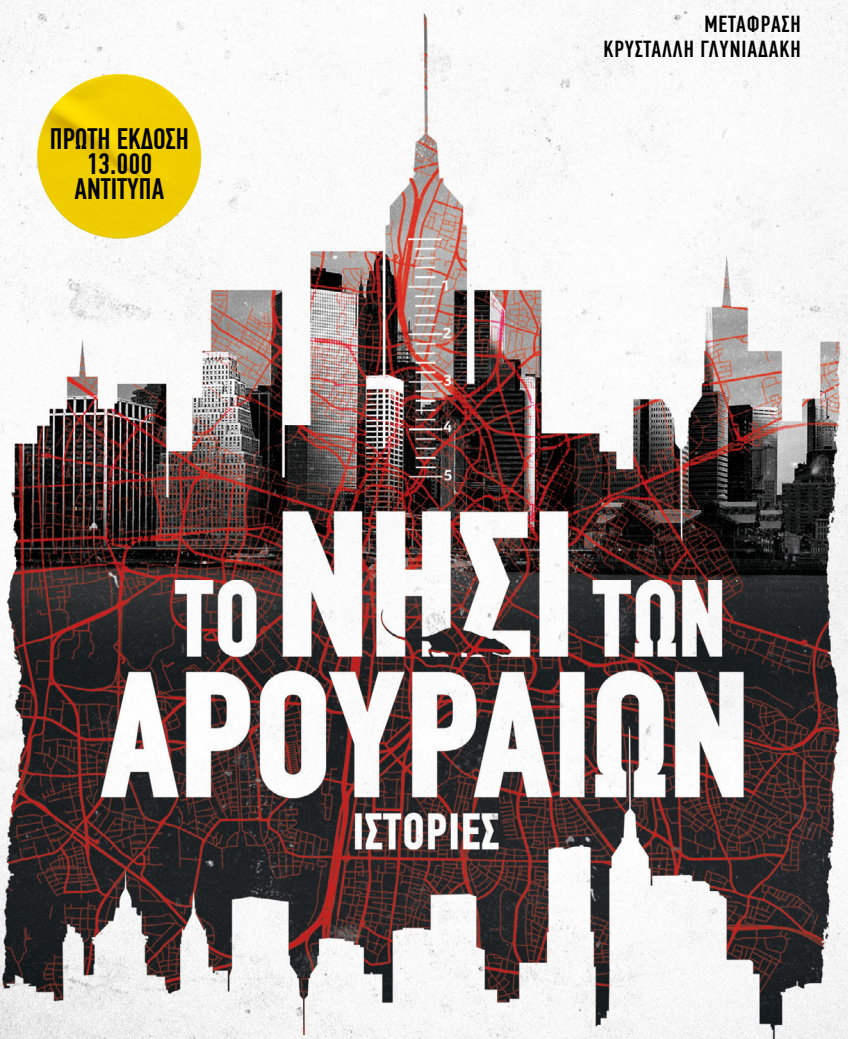

50 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ ΑΝΤΙΤΥΠΑ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

JO NESBO

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ
ΚΡΥΣΤΑΛΛΗ ΓΛΥΝΙΑΔΑΚΗ

ΠΡΩΤΗ ΕΚΔΟΣΗ
13.000
ΑΝΤΙΤΥΠΑ

ΤΟ ΝΗΣΙ ΤΩΝ ΑΡΟΥΡΑΙΩΝ

ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΜΕΤΟΙΧΜΙΟ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Το νησί των αρουραίων 9

Καταστροφές 191

Τα τζιτζίκια 257

Αντίδοτο 381

Μαύρος ίππος 417

Το νησί των αρουραίων

Ένα κορδόνι κυματίζει νωχελικά στον αέρα, στον
 ιστό μιας σημαίας. Κοιτάζω από ψηλά την πόλη.
 Μοιάζει παράξενα ήρεμη. Αλλά προφανώς τα ανθρώ-
 πινα μυρμήγκια κυνηγούν ή κυνηγιούνται στους δρόμους,
 δεν διακρίνονται από την οροφή ενός ουρανοξύστη ενε-
 νήντα πατώματα ψηλά. Δεν ακούγονται οι κραυγές όσων
 δέχονται χτυπήματα ούτε οι παρακλήσεις για οίκτο·
 ούτε το κλικ από τη σφύρα που σπλίζει. Οι πυροβολισμοί
 όμως ακούγονται. Και ο μοναχικός βρυχηθμός μιας μο-
 τοσικλέτας. Και οι φωτιές... φαίνονται οι φωτιές τώρα
 που πέφτει η νύχτα.

Αν και από εδώ πάνω τα πάντα φαίνονται μικροσκο-
 πικά. Τα αυτοκίνητα που καίγονται μοιάζουν με φανα-
 ράκια που φωτίζουν ξαφνικά την πόλη που έχει να δει
 τα φανάρια της να λειτουργούν πάνω από έναν χρόνο.

Ακούω τη ριπή από ένα οπλοπολυβόλο· σύντομη. Εί-
 ναι νέοι αλλά μια χαρά έχουν μάθει να σταματούν πριν
 ανάψει το όπλο. Έχουν μάθει τι πρέπει να κάνουν για
 να επιζήσουν στους καιρούς αυτούς. Ή μάλλον για να
 ζήσουν λίγο παραπάνω από κάποιον άλλο που έχει αχρι-
 βώς τις ίδιες ανάγκες: φαγητό, όπλα, στέγη, πετρέλαιο,
 ρούχα, ναρκωτικά και μια γυναίκα, ή περισσότερες, που
 μπορεί να διαιωνίσει τα γονίδιά τους. Είναι μια ζούγκλα
 εκεί έξω – για να μιλήσουμε με κλισέ. Και η ζούγκλα

πλησιάζει ολοένα και πιο κοντά, όχι μέρα με τη μέρα, αλλά ώρα με την ώρα. Στοιχηματίζω ότι το κτίριο στο οποίο βρισκόμαστε θα γίνει μέρος της ζούγκλας αυτής πριν καλά καλά χαράξει αύριο το πρωί.

Εδώ πάνω αποχωρούν μόνο όσοι μπορούν. Η ελίτ, οι πλουσιότεροι των πλουσίων, όσοι μπορούν να αγοράσουν το εισιτήριο εξόδου τους. Στέκομαι και τους παρακολουθώ, την τελευταία αυτή ομάδα δεκατεσσάρων ανθρώπων, που κοιτάζουν ανυπόμονα προς τη μεριά του κόλπου απ' όπου θα έρθει το στρατιωτικό ελικόπτερο που θα τους μεταφέρει ως το αεροπλανοφόρο New Frontier. Το πλοίο χωράει τρεις χιλιάδες πεντακόσια άτομα, φάρμακα, τρόφιμα και ό,τι άλλο χρειάζεται για να μην πιάσει λιμάνι για τα επόμενα τέσσερα χρόνια. Θα αποπλεύσει προς την ανοιχτή θάλασσα απόψε και θα παραμείνει εκεί επ' αόριστον. Δεν ξέρω πόσο κοστίζει το εισιτήριο, μόνο ότι είναι, υποτίθεται, λίγο φθηνότερο για τις γυναίκες, αφού πρέπει να υπάρχει ο ίδιος αριθμός από κάθε φύλο στο πλοίο. Κανείς δεν το λέει ανοιχτά, αλλά είναι μια κιβωτός του Νώε για την ελίτ.

Μπροστά μου είναι ο παιδικός μου φίλος Κόλιν Λόου. Η σύζυγός του Λίζα και η κόρη του Μπεθ στέκονται πιο κοντά στον χώρο προσγείωσης του ελικοπτερου, κοιτάζοντας τον ορίζοντα. Ο Κόλιν είναι ένας από τους πλουσιότερους επιχειρηματίες της χώρας, έχει διαδικτυακά σάιτ και περιουσιακά στοιχεία σε όλο τον κόσμο, συμπεριλαμβανομένου του ουρανοξύστη στην οροφή του

οποίου στεκόμαστε. Όμως τους πήρε λιγότερο από μισή ώρα να πακετάρουν ό,τι ήθελαν να πάρουν μαζί τους, μου το είπε ο ίδιος.

«Ό,τι χρειάζεσαι είναι εδώ» τον διαβεβαιώνω.

Όποιος βρίσκεται εδώ πάνω διακατέχεται από μια νευρική, ταραχώδη διάθεση, αλλά και μια περίεργη αισιοδοξία. Γύρω από την εξέδρα προσγείωσης του ελικοπτέρου αλλά και δίπλα στην πόρτα εξόδου προς την οροφή του κτιρίου στέκονται βαριά οπλισμένοι ένστολοι άνδρες ιδιωτικής πολιτοφυλακής, στη μισθοδοσία της Colin & Lowe Inc. Υπάρχουν και άλλοι στον δρόμο και στους ανελκυστήρες. Δουλειά τους είναι να κόβουν τον δρόμο σε όποιον προσπαθήσει να εισβάλει στο κτίριο με την ελπίδα να διαφύγει από τις συμμορίες – ή, ακόμα καλύτερα, να επιβιβαστεί στο ελικόπτερο για το New Frontier. Δεν μπορείς να κατηγορήσεις όποιους προσπαθούν· δεν μπορείς να κατηγορήσεις αυτούς που τους σταματούν. Παλεύουμε όλοι για τους εαυτούς μας και τους αγαπημένους μας, έτσι είμαστε φτιαγμένοι.

Όταν έφτασα στο κτίριο το μεσημέρι, οι δρόμοι μύριζαν φόβο και απόγνωση. Είδα έναν άνδρα με ακριβό κουστούμι να προσφέρει σε έναν από τους φρουρούς στην πόρτα μια βαλίτσα παραγεμισμένη με χαρτονομίσματα, αλλά ο φρουρός αρνήθηκε. Είτε γιατί υπήρχαν αυτόπτες μάρτυρες είτε γιατί κανείς δεν ξέρει αν αυτά τα χρήματα θα αξίζουν τίποτα αύριο. Ακριβώς από πίσω του στεκόταν μια όμορφη μεσήλικη γυναίκα, που νομίζω ότι αναγνώρισα. Παρουσιάστηκε στον προϊστάμενο της

φρουράς θυμίζοντάς του τις κινηματογραφικές ταινίες όπου είχε παίξει.

«Είμαστε καθ' οδόν προς την εντροπία» λέει ο Κόλιν.

«Ξέρεις πολύ καλά ότι δεν έχω ιδέα τι σημαίνει αυτό» απαντώ.

«Ο δεύτερος νόμος της θερμοδυναμικής».

«Δεν μου λέει κάτι».

«Καλά, εσείς οι δικηγόροι δεν ξέρετε τίποτα;»

«Αμέ, ξέρουμε να καθαρίζουμε τα σκατά που αφήνουν πίσω τους οι μηχανικοί».

Ο Κόλιν γελάει. Μόλις είχα συνοψίσει τη δεκαπεντάχρονη συμβιωτική μας συνεργασία στη Lowe Inc.

«Η εντροπία» λέει ο Κόλιν κοιτάζοντας τον ορίζοντα, εκεί όπου η πόλη στέκεται σαν μια οδοντωτή σιλουέτα κόντρα στο φως του ήλιου που δύει στη θάλασσα, «η εντροπία λέει ότι σ' ένα κλειστό σύστημα οτιδήποτε υπάρχει θα καταστραφεί με το πέρασμα του χρόνου. Όταν φτιάχνεις ένα κάστρο στην άμμο και το αφήνεις και φεύγεις, την επομένη αυτό θ' αλλάξει από τον αέρα, από τον καιρό. Δεν θ' αντικατασταθεί από κάτι ακόμα πιο εντυπωσιακό, αλλά από κάτι επίπεδο και γκρι. Άψυχο, χωρίς πνεύμα. Από το τίποτα. Αυτό είναι η εντροπία, Γουίλ. Ο πιο καθολικός απ' όλους τους νόμους της φύσης».

«Ο νόμος της ανομίας» λέω.

«Ναι, δικηγόρε μου».

«Δεν τα λέω εγώ, οι φιλόσοφοι τα λένε. Ο Χομπς πίστευε ότι χωρίς νόμους, χωρίς κοινωνικό συμβόλαιο,

θα επικρατούσε το χάος, ένα χάος χειρότερο και από τη χειρότερη δικτατορία. Κι εδώ που τα λέμε, μπορεί να είχε και δίκιο».

«Ήρθε η ώρα του Λεβιάθαν» συμφωνεί ο Κόλιν.

«Ποιος είναι ο Λεβιάθαν;» ρωτάει η κόρη του Κόλιν, η Μπεθ, που μας έχει πλησιάσει χωρίς να το πάρουμε χαμπάρι. Είναι δεκαεπτά ετών, τρία χρόνια μικρότερη από τον αδελφό της τον Μπραντ, που βρίσκεται κάπου εκεί έξω. Μοιάζει τόσο πολύ με την κόρη μου την Έιμι, αλλά αυτός δεν είναι ο μόνος λόγος που μου έρχονται δάκρυα στα μάτια όταν τη βλέπω.

«Ο Λεβιάθαν είναι ένα φανταστικό θαλάσσιο τέρας» λέω όταν ο Κόλιν δεν απαντά.

«Άρα πώς είναι δυνατόν να ήρθε;»

«Σχήμα λόγου είναι, αγάπη μου». Ο Κόλιν αγκαλιάζει την κόρη του. «Το χρησιμοποίησε ένας διάσημος φιλόσοφος για να περιγράψει μια κοινωνία χωρίς νόμο και τάξη».

«Σαν αυτήν εδώ;» ρωτάει η Μπεθ.

Ένας άνδρας με ρούχα παραλλαγής έρχεται προς το μέρος μας. Ο Κόλιν ξεροβήχει.

«Πήγαινε να κάνεις παρέα στη μαμά, Μπεθ. Θα 'ρθω κι εγώ σύντομα».

Εκείνη υπάκουα τρέχει μακριά.

«Υπολοχαγέ;» λέει ο Κόλιν.

«Κύριε Λόου» λέει ο ένστολος. Έχει πυκνά κοντοκουρεμένα γκριζα μαλλιά και κρατάει έναν ασύρματο που τριίζει και από τον οποίο ακούγεται μια τρομαγμέ-

νη φωνή που μάλλον προσπαθεί να επικοινωνήσει μαζί του. «Ο διοικητής της διμοιρίας στο ισόγειο αναφέρει ότι δυσκολεύονται να κρατήσουν τον κόσμο απ' έξω. Να ανοίξουμε πυρ ή όχι;»

«Συμμορίες είναι;» ρωτάει ο Κόλιν.

«Όχι, κύριε, οι περισσότεροι είναι απλοί άνθρωποι που ελπίζουν να επιβιβαστούν στο ελικόπτερο».

«Τους κακόμοιρους. Όχι, μην πυροβολείτε, εκτός αν είναι απολύτως απαραίτητο».

«Μάλιστα, κύριε».

«Πόσο απέχει το ελικόπτερο;»

«Ο πιλότος λέει ότι θα είναι εδώ σε περίπου είκοσι λεπτά, κύριε».

«Εντάξει, ενημερώστε με όταν φτάσει. Να είναι όλοι έτοιμοι για επιβίβαση με το που προσγειωθεί».

«Μάλιστα, κύριε Λόου, μάλιστα, κύριε».

Ενώ ο υπολοχαγός απομακρύνεται, τον ακούω να απαντά στην κλήση του ασυρμάτου. «Καταλαβαίνω, λοχία, αλλά η εντολή είναι να μη χρησιμοποιήσουμε παρράνω πυγμή απ' όση χρειάζεται. Κατάλαβες; Ναι, κρατήστε τις θέσεις σας και...»

Οι λέξεις σβήνουν και ξανακούω το χτύπημα από το κορδόνι πάνω στον ιστό της σημαίας και τη σειρήνα από κάποιο αστυνομικό όχημα που αναδύεται από τους σκοτεινούς δρόμους. Κι εγώ και ο Κόλιν ξέρουμε ότι αυτή δεν είναι η αστυνομία –πάει πάνω από ένας χρόνος που δεν τολμούν να κάνουν περιπολίες μετά το σκοτάδι– αλλά, κατά πάσα πιθανότητα, τέσσερις νεαροί με αυτό-

ματα όπλα οι οποίοι έχουν πάρει διεγερτικά και έχουν όλα τους τα αντανακλαστικά οξυμένα, τις αναστολές τους αμβλυμένες. Ή ακόμα και εξαφανισμένες, όπως στον περισσότερο πληθυσμό, όχι μόνο σε αυτά τα τέσσερα αρπακτικά. Ο όρος «διασυνοριακά επεισόδια» δεν έχει πια νόημα· δεν υπάρχουν πια σύνορα.

Και αυτή ίσως να είναι και η μόνη δικαιολογία που έχω γι' αυτό που κάνω. Ξανά αυτός ο ήχος της μοτοσυκλέτας· πρέπει να έχει τρυπήσει ο σιγαστήρας της.

Πατάω γκάζι στην άδεια λεωφόρο, διασχίζω την πόλη, προς τον νότο, προς το σφαγείο. Κάνω φασαρία γιατί η εξάτμιση έχει μια τρύπα από σφαίρα, πρέπει να τη φτιάξω. Και πρέπει να βρω βενζίνη. Ο δείκτης είναι στο κόκκινο, δεν ξέρω αν θα προλάβω να φτάσω πριν με αφήσει. Κανείς δεν θέλει να ξεμείνει από βενζίνη στη μέση της νύχτας χωρίς τους συμμορίτες του, γιατί τότε γίνεται ξαφνικά θήραμα. Αλλά οκεί, εφόσον έχω βενζίνη, εφόσον δουλεύει η μηχανή, είμαι ακόμη πολύ ψηλά στην τροφική αλυσίδα. Γιατί έχω βρει αυτό που έφαχνα στην πλαγιά του λόφου πίσω μου: το άνοιγμα. Την τρύπα που οδηγεί στο φρούριο. Μέσα σε λίγες ώρες όλοι όσοι βρίσκονται στη βίλα μπορεί να είναι νεκροί. Μπορεί και όχι. Δεν κρίνω, εγώ είμαι απλώς ένας αγγελιαφόρος. Ο ήχος της μηχανής αντηχεί ανάμεσα στα ψηλά άδεια κτίρια γραφείων. Αν πατήσω πολύ το γκάζι, θα μου τελειώσει η βενζίνη· αλλά όσο

περισσότερο βρίσκομαι εδώ, στο κέντρο της πόλης, τόσο μεγαλύτερη πιθανότητα έχω να μπω σε μεπελάδες. Σαν τον όχλο που είδα όταν πέρασα πριν από λίγο έξω από το κτίριο του Λόου: με το που επιβράδυνα λίγο, ένας από αυτούς προσπάθησε να με ρίξει και να μου πάρει τη μοτοσικλέτα. Οι άνθρωποι είναι ζώα, απελπισμένοι, εξαγριωμένοι, τρομοκρατημένοι. Τι στον διάολο! Τι σκατά συνέβη σ' αυτή την πόλη, σ' αυτή τη μεγάλη και ωραία χώρα;

II

«Δεκαοκτώ λεπτά μέχρι να 'ρθει το ελικόπτερο!» φωνάζει ο υπολοχαγός.

«Χίλια ογδόντα δευτερόλεπτα» λέει ο Κόλιν· ήταν πάντα ταχύτερος από μένα στο να κάνει μαθηματικές πράξεις με το μυαλό.

Αφ' ης στιγμής ανακαλύφθηκε ο ιός, τα πράγματα εξελίχθηκαν ταχύτατα: η πανδημία χτύπησε τον πλανήτη, τα πάντα ξεχαρβαλώθηκαν.

Οι άνθρωποι πέθαιναν σαν τις μύγες. Στην αρχή λόγω της ίδιας της νόσου, μετά ως αποτέλεσμα της κατάρρευσης της οικονομίας, και εντέλει των ιδίων των πολιτικών και κοινωνικών θεσμών. Προφανώς, η πανδημία έπληξε περισσότερο τους φτωχούς – όλα τα κακά της μοίρας αυτό κάνουν. Αλλά μόνο όταν αρχίσαμε να έχουμε ελλείψεις τροφίμων άλλαξαν και τα πράγματα, από μια

κατάσταση την οποία προσπαθήσαμε όλοι μαζί, σαν κοινωνία, να αντιμετωπίσουμε, σε μια πάλη για πόρους μεταξύ των εχόντων και των μη εχόντων. Στην αρχή μεταξύ πλουσίων και φτωχών, μετά μεταξύ φτωχών και φτωχών, μετά μεταξύ γειτόνων κάθε κοινωνικής διαστρωμάτωσης, μέχρι που μόνο οι συγγενείς και οι φίλοι δεν γίναν εχθροί μεταξύ τους. Τα καταστήματα τροφίμων άδειασαν και εντέλει και τα μαγαζιά που πουλούσαν όπλα, παρόλο που η παραγωγή περιστρόφων και καραμπινών ήταν το τελευταίο πράγμα που έπαψε. Η δημόσια τάξη, που ήταν ήδη στα πρόθυρα διάλυσης, κατέρρευσε. Οι πλουσιότεροι περιχαρακώθηκαν σε αγροκτήματα και κάστρα στην ύπαιθρο χώρα, κυρίως σε υψόμετρο, όπου ήταν πολύ πιο εύκολο να υπερασπιστούν την περιοχή τους. Μερικοί εξαιρετικά πλούσιοι, όπως ο Κόλιν Λόου, που είχε προβλέψει την κατάρρευση των πάντων πολύ πριν την πανδημία, είχαν ήδη λάβει προφυλάξεις και αποκτήσει μεγάλη ιδιωτική περιουσία και νησιά αυτάρκη σε τροφή και αμύνονταν τώρα με όπλα ανώτερης εμβέλειας και ιδιωτικές πολιτοφυλακές. Παράδοξως, ο ιός τούς βοήθησε στη μάχη ενάντια σε αυτό που αποδείχθηκε η μεγαλύτερη απειλή: τις ορδές των φτωχών και των απελπισμένων. Ο ιός εξαπλώθηκε ανεμπόδιστα εντός και μεταξύ των νοικοκυριών όπου οι άνθρωποι ζούσαν κοντά ο ένας στον άλλον και όπου κανείς δεν είχε λεφτά για ασφάλιση ή την οικονομική δυνατότητα να ευθυγραμμιστεί με τους κανόνες των λοκντάουν και της καραντίνας που εξέδιδαν οι Αρχές.

Και όταν, σταδιακά, τα κύματα της πανδημίας ισοπεδώθηκαν και ο ιός έγινε λιγότερο επικίνδυνος από τις λεηλασίες, όλοι αυτοί βρέθηκαν μεταξύ Σκύλλας και Χάρυβδης. Γιατί είχαν ακόμη κάτι αξίας να τους το κλέψουν, αλλά όχι αρκετά για να αμυνθούν. Κι όταν πια τους έγδυσαν τελείως, πολλοί από αυτούς έγιναν ληστές με τη σειρά τους. Σε μια καινούργια πανδημία φτώχειας, απελπισίας και βίας.

Όταν ξεκίνησε η πανδημία, ήμουν επικεφαλής του νομικού τμήματος της εταιρείας πληροφορικής του Κόλιν. Ο ιός ήρθε από τα ανατολικά, από την άλλη άκρη της χώρας, αλλά μας είχε ήδη σαρώσει πολύ πριν εμείς – η πλειοψηφία, δηλαδή η ασφαλής μεσαία τάξη – προλάβουμε να αντιδράσουμε.

Πέντε χρόνια νωρίτερα, όταν ο Κόλιν μού είχε δείξει το Νησί των αρουραίων, ένα νησάκι εκατό περίπου στρεμμάτων, πρώην φυλακή, λίγο πιο έξω από το αεροδρόμιο, τον είχα πάρει στο φιλό, ότι και καλά ήταν ένας παρανοϊκός τρομολάγνος που προετοιμαζόταν συνεχώς για το τέλος του κόσμου ή τέλος πάντων για το χειρότερο, ένας από αυτούς τους *survivor* τύπους που σκέφτονται συνεχώς πώς θα επιζήσουν. Το γεγονός ότι υπάρχουν τόσοι τέτοιοι τύποι στη χώρα μας μάλλον έχει να κάνει με την κουλτούρα ελευθερίας που έχουμε. Εσύ είσαι ο δημιουργός της όποιας επιτυχίας: κανείς δεν πρόκειται να σε σταματήσει, αλλά κανείς δεν πρόκειται να σε βοηθήσει.

«Κοινή λογική είναι» είχε πει όταν είχε υπονοήσει ότι

το όλο εγχείρημα ίσως άπτονταν και λίγο της παράνοιας. «Είμαι μηχανικός, είμαι προγραμματιστής, και κανείς από εμάς δεν θεωρεί υστερία το να πιστεύεις ότι το τέλος του κόσμου πλησιάζει. Υπολογίζουμε απλώς και την πιθανότητα να γίνει το απίθανο, όπως κάνουμε και στη δουλειά μας. Γιατί ένα πράγμα είναι σίγουρο: σε βάθος χρόνου, όλα, μα όλα θα συμβούν. Η πιθανότητα να καταρρεύσει ολόκληρη η κοινωνία μπορεί να μην είναι μεγάλη στον χρονικό ορίζοντα της ζωής μας, αλλά δεν είναι και αμελητέα. Κι αν πολλαπλασιάσω αυτή την πιθανότητα με το κόστος της πραγμάτωσής της, οικονομικά και σε επίπεδο ποιότητας ζωής, τότε ξέρω τι τίμημα είμαι διατεθειμένος να πληρώσω. Αυτό το κόστος...» είπε δείχνοντας με την παλάμη του το ξερονήσι με τα εγκαταλειμμένα μπετονένια κτίρια που κάποτε αμπάρωναν εντός τους δολοφόνους «...είναι ένα χαμηλό τίμημα για να διασφαλίσω ότι θα κοιμάμαι ήσυχος τα βράδια».

Τότε δεν ήξερα ότι είχε ήδη ολόκληρα ντουλάπια γεμάτα όπλα εκεί μέσα. Ούτε ότι ο λόγος για τον οποίο ο ίδιος και πολλοί από τους διευθυντές του είχαν κάνει εγχείρηση με λείζερ στα μάτια για τη μυωπία δεν ήταν επειδή δεν γούσταραν απλώς να φοράνε γυαλιά, αλλά επειδή είχαν υπολογίσει ότι, αν ο κόσμος πήγαινε κατά διαόλου, θα τους ήταν εξαιρετικά δύσκολο να βρουν γυαλιά ή φακούς επαφής και ότι το να βλέπουν καθαρά θα ήταν κρίσιμη παράμετρος όταν ο αγώνας για επιβίωση θα μας έφερνε κοντά σε μια νέα λίθινη εποχή.

«Δεν υπάρχει λόγος να μην είσαι προετοιμασμένος, Γουίλ. Αν μη τι άλλο, για το καλό της οικογένειάς σου».

Αλλά δεν προετοιμάστηκα.

Δεν είναι αλήθεια ότι οι λεηλασίες άρχισαν όταν οι Αρχές αποφάσισαν να αδειάσουν τις φυλακές, που στην ουσία ήταν θάλαμοι θανάτου, όπου η απομόνωση ήταν αδύνατη και ο ιός θέριζε ελεύθερος. Γιατί οι απελευθερωμένοι κρατούμενοι δεν ήταν αρκετοί για να προκαλέσουν από μόνοι τους τέτοιο χάος. Αυτό που έφταιξε ήταν η αίσθηση που μετέδωσε αυτή η πράξη, η αίσθηση ότι οι Αρχές έχαναν τον έλεγχο, ότι η τάξη είχε διαταραχθεί, ότι συντόμως θα έπρεπε εμείς να κάνουμε ό,τι περνούσε από το χέρι μας πριν από τους άλλους. Ούτε αληθεύει ότι δεν βλέπαμε ή δεν καταλαβαίναμε τι συνέβαινε. Οι φόβοι μας δεν ήταν παράλογοι. Ξέραμε πολύ καλά ότι, αν καταφέραμε να ξεπεράσουμε αυτή την πανδημία –που επέστρεφε ήδη σε κάποιες χώρες–, θα μπορούσαμε να επιστρέψουμε στην κανονική μας ζωή. Αλλά βλέπαμε ότι ο φόβος γινόταν ολοένα και πιο ισχυρός από τη λογική του συνόλου. Δεν επρόκειτο για μαζική υστερία, αλλά για απουσία συνολικής λογικής. Κι έτσι, ατομικά, οι άνθρωποι έκαναν επιλογές που ήταν απολύτως ορθολογικές για τους ίδιους και τους αγαπημένους τους, αλλά καταστροφικές για το σύνολο της κοινωνίας.

Μερικοί έγιναν ληστές και κλέφτες από ανάγκη. Άλλοι –όπως ο γιος του Κόλιν, ο Μπραντ– επειδή έτσι γούσταραν.

Ο Μπραντ Λόου είχε μεγαλώσει έχοντας μια περί-

πλοκή σχέση με τον πατέρα του. Επειδή ήταν ο πρωτότοκος, ο Κόλιν περίμενε να συνεχίσει το έργο της δικής του ζωής. Όμως ο Μπραντ δεν είχε καμία από τις προϋποθέσεις που χρειάζονταν για να επιτύχει σε αυτές τις απαιτήσεις. Δεν είχε ούτε το μυαλό του πατέρα του ούτε την εργασιακή του αφοσίωση ούτε και τη θέληση να αλλάξει τον κόσμο. Ούτε είχε το χάρισμα του πατέρα του, την ικανότητα να ενθουσιάζει άλλους ανθρώπους. Είχε κληρονομήσει όμως τον ενίοτε απεριόριστο εγωισμό του πατέρα του και την προθυμία του να παραμερίσει τα συμφέροντα των άλλων για να πετύχει αυτό που ήθελε εκείνος. Αυτό εκφραζόταν από το να χρησιμοποιήσει τα χρήματα του μπαμπά του για να δωροδοκήσει τον προπονητή ποδοσφαίρου για να τον βάλει στην ομάδα του σχολείου, σε βάρος κάποιου πολύ πιο ταλαντούχου συμμαθητή του, μέχρι το να πείσει τον πατέρα του να του δώσει χρήματα για ένα φιλανθρωπικό πρότζεκτ που και καλά είχε ξεκινήσει με κάποιους φίλους προς ανακούφιση των μη προνομιούχων φοιτητών και αργότερα αποδείχθηκε ότι είχαν πάει σε ναρκωτικά, γυναικες και τρελά πάρτι στο σπίτι που νοίκιαζαν εκτός πανεπιστημιούπολης. Μόνο όταν ο διευθυντής επικοινωνήσε με τον Κόλιν για να τον ενημερώσει ότι ο γιος του είχε απειλήσει τη σωματική του ακεραιότητα μόλις αποκαλύφθηκε ότι είχε πλαστογραφήσει έγγραφα ώστε να φαίνεται ότι είχε επιτύχει στις εξετάσεις που δεν είχε καν δώσει, μόνο τότε αποφάσισε ο Κόλιν να τον βγάλει από το κολέγιο.

Όταν ο Μπραντ επέστρεψε σπίτι του εκείνο το καλοκαίρι, ήταν ο απόλυτος loser. Δεν μπορούσα παρά να τον λυπηθώ. Οι οικογένειές μας έκαναν μαζί διακοπές στο βουνό, σε ένα τεράστιο διώροφο σαλέ. Για πολλά χρόνια το νοικιάζαμε μαζί, μοιράζοντας τα έξοδα μισά μισά, αλλά κάποια στιγμή ο Κόλιν αποφάσισε να το αγοράσει. Πατέρας και γιος δεν τα πήγαιναν καλά, και αυτό δυσκόλευε ακόμα περισσότερο τη συνύπαρξη του Μπραντ με τους υπόλοιπους. Γιατί ο Μπραντ δεν ήταν κανένα αγόρι χωρίς συναισθήματα, το αντίθετο: ίσα ίσα που ήταν υπερβολικά συναισθηματικός. Λάτρευε και θαύμαζε τον πατέρα του. Αυτό συνέβαινε ανέκαθεν και ήταν ξεκάθαρο σε όλους. Ακόμα πιο ξεκάθαρο ήταν το πόσο αγαπούσε ο πατέρας τον γιο. Και τώρα τα συναισθήματα του Μπραντ ταλαντεύονταν μεταξύ απελπισίας, οργής, απαθούς αδιαφορίας και επιθετικότητας απέναντι σε οποιονδήποτε δεν έκανε το δικό του, είτε ήταν η οικογένειά του είτε η δική μας είτε μέλος του προσωπικού του οικήματος. Τότε ήταν που ανακάλυψα την άλλη πλευρά του Κόλιν μέσα στον Μπραντ, το πρόσωπο που εμφανίστηκε όταν ο σαγηνευτικός ενθουσιασμός και η ευφυΐα του πατρός αποτύγχαναν να πείσουν τους ανθρώπους: τον απειλητικό Κόλιν, που μπορούσε σε μια στιγμή παρόρμησης να εξαγοράσει έναν μικρό αλλά ενοχλητικό ανταγωνιστή, να εκκαθαρίσει κατόπιν την εταιρεία του και να στείλει το σύνολο των εργαζομένων στην ανεργία. Όταν, μια δυο φορές, είχα σταματήσει τα σχέδια του Κόλιν για νομικούς λόγους, είχε θυμώσει τόσο πολύ, που

είχα καταλάβει ότι ήταν έτοιμος να με απολύσει. Το ξέρω γιατί είχα αναγνωρίσει εκείνο το σκοτάδι στο βλέμμα του που είχε από παιδί κάθε φορά που δεν γινόταν το δικό του.

Μέχρι που γινόταν.

Και αυτό ακριβώς πίστευα ότι είχε κληρονομήσει ο Μπραντ. Ότι μπορείς να εξαναγκάσεις τους άλλους να κάνουν αυτό που θες μέσω της βίας, των απειλών και της ωμής δύναμης – φτάνει να αφήσεις στην άκρη τις αναστολές σου. Έτσι, έβαλε τους αδελφούς Γουίνστον, από το γειτονικό σπίτι, να βάλουν φωτιά στο παλιό γκαράζ του Φέργκιουσον: γιατί, αν δεν το έκαναν –εξήγησαν τα αδέλφια κατά τη διάρκεια της ανάκρισής τους από την αστυνομία αργότερα–, θα έκαιγε το δικό τους σπίτι την ώρα που θα κοιμόντουσαν.

Το ότι ο Μπραντ ήταν ένα αγόρι έρμαιο στα συναισθήματά του φάνηκε και από τον απέλπιδα τρόπο που φλέρταρε την κόρη μου, την Έιμι. Ήταν ερωτευμένος μαζί της από τότε που ήταν πιτσιρίκια, αλλά αντί αυτό να του περάσει μεγαλώνοντας, όπως γίνεται συνήθως, ο έρωτάς του μεγάλωνε κάθε καλοκαίρι που συναντιόμασταν στις διακοπές. Φυσικά μπορεί να έφταιγε και το ότι η Έιμι ομόρφαινε ακόμα περισσότερο καθώς μεγάλωνε, αλλά ίσως και το γεγονός ότι τα αισθήματα δεν ήταν αμοιβαία: το ότι τον απέρριπτε ξανά και ξανά έμοιαζε να τον ενθαρρύνει. Γιατί ένιωθε ξεκάθαρα ότι είχε δικαιώματα επάνω της.

Ένα βράδυ ξύπνησα από τη φωνή του Μπραντ στον

διάδρομο έξω από το δωμάτιο της Έιμι. Εκείνος επέμενε να μπει μέσα κι εκείνη προφανώς του απαγόρευε την είσοδο. «Αυτό το σπίτι μάς ανήκει, όλα αυτά είναι δικά μου, οπότε άσε με να μπω, αλλιώς θα σας πετάξουμε έξω κι ο μπαμπάς σου θ' απολυθεί» της έλεγε.

Δεν μίλησα ποτέ στον Κόλιν για εκείνο το βράδυ· άλλωστε κι εγώ είχα ενεργήσει πολλές φορές ασυνείδητα υπό το βάρος της ερωτικής πικρίας και είχα και την υποψία ότι ο Κόλιν θα τιμωρούσε τον γιο του πολύ περισσότερο απ' ό,τι ήταν λογικό, μόνο και μόνο για να μας δείξει ότι τέτοιες συμπεριφορές δεν γίνονταν ανεκτές. Κι έτσι, δεν ήταν οι απειλές απέναντι στην Έιμι αλλά ο εμπρησμός του γκαράζ που έκανε τον Κόλιν να βγει τελικά από τα ρούχα του. Αφού ο Μπραντ την είχε σκαπουλάρει με αναστολή της ποινής του και μια καθόλου ευκαταφρόνητη αποζημίωση στον κύριο Φέργκιουσον –από την τσέπη του μπαμπά φυσικά–, ο Κόλιν τον έβαλε σε κατ' οίκον απομόνωση. Δύο μέρες αργότερα, ο Μπραντ την κοπάνησε για την πόλη με τη μηχανή που του είχε κάνει δώρο ο πατέρας του για τα δέκατα όγδοα γενέθλιά του. Πήρε μαζί του ένα σωρό μετρητά από το χρηματοκιβώτιο του πατέρα του και τα κλειδιά ενός διαμερίσματος που είχαν στο Νταουντάουν.

«Τουλάχιστον ξέρω πού βρίσκεται» αναστέναξε ο Κόλιν όταν τρώγαμε πρωινό.

Τρεις μήνες αργότερα, ο Κόλιν μού είπε ότι η αστυνομία τον πληροφόρησε ότι το διαμέρισμα είχε καταστραφεί ολοσχερώς σε μια από τις πολλές πυρκαγιές

στο Νταουντάουν, ότι δεν είχαν αναφερθεί νεκροί, αλλά ότι ο Μπραντ ήταν αγνοούμενος. Ο Κόλιν έκανε επίσημη καταγγελία εξαφάνισης και πίεσε την αστυνομία να ψάξει να τον βρει, αλλά οι Αρχές είχαν ήδη τότε πάψει να ασχολούνται με οτιδήποτε άλλο από τις πιο σοβαρές υποθέσεις: δημόσιες βιαιοπραγίες, εμπρησμούς και δολοφονίες. Από την ανατολική ακτή έφταναν νέα ότι σε ορισμένες πόλεις οι αστυνομικές δυνάμεις είχαν ταμπουρωθεί μέσα στα αστυνομικά τμήματα, που είχαν γίνει αγαπημένοι στόχοι διάφορων συμμοριών λόγω των οπλοστασίων που έκρυβαν. Κυκλοφορούσαν, επίσης, φήμες ότι σε ορισμένες πολιτείες οι αστυνομικοί είχαν πάψει να κάνουν τη δουλειά τους κανονικά και ενεργούσαν, αντ' αυτού, ως ληστές στους αυτοκινητόδρομους για να επιβιώσουν.

Όταν η κυβέρνηση κήρυξε επιτέλους τη χώρα σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και ο Κόλιν μετακόμισε με τη σύζυγό του και την Μπεθ στις εγκαταλειμμένες φυλακές του Νησιού των Αρουραίων, ο Κόλιν μού είπε ότι είχαν επιτέλους λάβει πληροφορίες για τον Μπραντ μέσα από άλλες, περίεργες οδούς. Ο γιος του Κόλιν Λόου είχε γίνει αρχηγός μιας συμμορίας που λήστευε και λεηλατούσε και αυτοαποκαλούνταν «Χάος».

«Γιατί να πάει να λεηλατήσει άλλες περιουσίες;» ρώτησε ο Κόλιν κουνώντας το κεφάλι. «Αφού το ξέρει ότι μπορεί να έρθει να μου ζητήσει ό,τι θέλει».

«Ίσως αυτό να έχει ανάγκη» του είπα. «Να σου δείξει ότι μπορεί να τα καταφέρει μόνος του, ότι μπορεί να

επιζηήσει ακόμα και σ' αυτούς τους καιρούς χωρίς τη δική σου βοήθεια. Ότι μπορεί να είναι ανεξάρτητος, να γηγηθεί άλλων. Όπως εσύ».

«Χμ» είπε ο Κόλιν κοιτάζοντάς με. «Δηλαδή δεν πιστεύεις ότι το κάνει απλώς επειδή το γουστάρει».

«Ποιο πράγμα γουστάρει;»

«Το χάος, το να ληστεύει και να σπάει και να λεηλατεί. Το να καταστρέφει».

«Δεν ξέρω» είπα.

Και όντως δεν ήξερα.

Καθώς ο κόσμος ξηλωνόταν γύρω μας, η Χάιντι, η Έιμι κι εγώ προσπαθούσαμε να ζήσουμε μια όσο πιο φυσιολογική ζωή γινόταν στο Νταουντάουν.

Η Χάιντι κι εγώ γνωριστήκαμε όταν σπουδάζαμε και οι δυο στη Νομική. Τα πράγματα είχαν εξελιχθεί πολύ εύκολα. Μας πήρε δύο βράδια για να συνειδητοποιήσουμε ότι ήμασταν φτιαγμένοι ο ένας για τον άλλον και άλλα δύο χρόνια για να το επιβεβαιώσουμε. Συνεπώς δεν είχαμε να αναρωτηθούμε και για πολλά πράγματα. Παντρευτήκαμε και τρία χρόνια αργότερα αποκτήσαμε την Έιμι. Θέλαμε να κάνουμε και άλλα παιδιά, αλλά χρειάστηκαν τελικά δεκατέσσερα χρόνια μέχρι να γεννηθεί ο μικρός μας, ο Σαμ, που σύντομα θα κλείσει τα τέσσερα.

Όταν ο ιός σάρωσε τα πάντα και η πόλη μπήκε σε λοκντάουν, η εταιρεία στην οποία δούλευε η Χάιντι φάλιξε και καταλάβαινε ότι θα ήταν αδύνατον να ξαναβρεί δουλειά σε έναν τομέα που ξαφνικά είχε πάει από

το πέντε στο τριάντα τοις εκατό ανεργία, εν μέσω οικονομικής ύφεσης που είχε φτάσει αυτό που οι ειδικοί αποκαλούσαν «κρίσιμη μάζα», δηλαδή στην κατάσταση εκείνη όπου η καθοδική τάση μετατρέπεται σε φαύλη σπείρα. Αργότερα, μετά την πανδημία, όταν οι άνθρωποι μπορούσαν ξανά να συναντηθούν χωρίς να φοβούνται ότι θα κολλήσουν, η Χάιντι ξεκίνησε να προσφέρει νομική βοήθεια στους λιγότερο προνομιούχους. Εργαζόταν από την κουζίνα μας και πληρωνόταν, φυσικά, μόνο κατ' εξαίρεση. Ευτυχώς τα χρήματα δεν ήταν το μεγαλύτερο πρόβλημα της οικογένειάς μας. Λίγο πριν ξεσπάσει η πανδημία, το διοικητικό συμβούλιο της Lowe Inc. είχε αποδεχτεί την προσφορά να εξαγοραστεί από μια από τις μεγαλύτερες εταιρείες πληροφορικής της χώρας – και αυτό ουσιαστικά σήμαινε ότι οι εσωτερικοί μέτοχοι της εταιρείας, συμπεριλαμβανομένου εμού, δεν θα χρειαζόταν πρακτικά να δουλέψουν ποτέ ξανά. Εγώ είχα ήδη παραιτηθεί και περνούσα τις πρώτες μου εβδομάδες σκεπτόμενος τι ήθελα να κάνω από δω και πέρα στη ζωή μου, όταν ξαφνικά ξέφυγε αυτός ο ιός και αποφάσισε αντ' εμού όχι μόνο για τη δική μου ζωή, αλλά για τις ζωές όλων των κατοίκων αυτού του πλανήτη.

Έτσι, ανακάλυψα ότι το σημαντικότερο που μπορούσα να κάνω ήταν να βοηθήσω τη Χάιντι να βοηθάει άλλους.

Και από εκείνη την ημέρα όχι μόνο η κουζίνα αλλά και το σαλόνι και η βιβλιοθήκη μας λειτουργούσαν ως σταθμός πρώτων βοηθειών για ναυαγισμένες αλλά και αλλόκοτες ψυχές. Όμως τώρα οι ραφές της δικαιοσύνης

είχαν αρχίσει να ξηλώνονται. Μπορεί η κυβέρνηση, το κοινοβούλιο και τα δικαστήρια να εξακολουθούσαν να λειτουργούν κατά κάποιον τρόπο, ήταν όμως μόνο θέμα χρόνου να πάψει η αστυνομία να μπορεί να επιβάλλει τους νόμους και τις δικαστικές αποφάσεις, οι δεσμοφύλακες να υπηρετούν το σωφρονιστικό σύστημα και οι ένοπλες δυνάμεις να παραμένουν πιστές. Το κοινοβούλιο είχε ήδη εκχωρήσει εκτεταμένες εξουσίες στους ανώτατους στρατιωτικούς για να μπορούν να υπερασπίζονται το δικαίωμα στην ιδιοκτησία –ή τη δημόσια περιουσία, τουλάχιστον–, και υπό άλλες συνθήκες κάτι τέτοιο θα μπορούσε να είναι το πρώτο βήμα κατάλυσης της εξουσίας από μια μικρή ομάδα αξιωματικών. Άλλωστε, μια δικτατορία –όπως μας διδάσκει και η πολιτική φιλοσοφία του Λεβιάθαν– είναι καλύτερη από την αναρχία. Όμως κάτι τέτοιο δεν συνέβη. Αντιθέτως, στρατιώτες και αξιωματικοί στρατολογήθηκαν από τις πλούσιες ιδιωτικές πολιτοφυλακές, απ’ όπου κέρδιζαν πενταπλάσια χρήματα απ’ ό,τι λάμβαναν ως επαγγελματίες στρατιωτικοί.

Ακόμα κι εμείς, που δεν ήμασταν τόσο πλούσιοι, αρχίσαμε να παίρνουμε προφυλάξεις για να υπερασπίσουμε ό,τι μας ανήκε. Αυτό που νομίζαμε ότι μας ανήκε. Προετοιμαζόμασταν για τα χειρότερα.

Αλλά τίποτα δεν θα μπορούσε να μας έχει προετοιμάσει για όσα πραγματικά συνέβησαν.

Και να με τώρα, στέκομαι εδώ, στην κορυφή του ουρανοξύστη, αφουγκραζόμενος την άφιξη του ελικοπτέρου, με τη γέυση του σκονιού ακόμη στο στόμα, τη μυ-

ρωδιά της βενζίνης από το γκαράζ, ακούγοντας ακόμη τις κραυγές όσων αγαπώ μέσα από το σπίτι, με την πικρή βεβαιότητα ότι έχανα τα πάντα· τα πάντα.

ΑΓΩΝΑΣ ΓΙΑ ΕΠΙΒΙΩΣΗ

Καλώς ήρθατε στο «Νησί των Αρουραίων», στην Αμερική, μετά από μια πανδημία που έχει διαλύσει τον κοινωνικό ιστό. Καλώς ήρθατε εκεί όπου η ελίτ περιμένει στην κορυφή ενός ουρανοξύστη να εγκαταλείψει την πόλη ενώ οι μάζες παλεύουν στους δρόμους για την επιβίωσή τους.

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΟΛΕΘΡΟΣ

Ένας επιστήμονας που μελετά την πιθανότητα της αθανασίας έχει βρει επιτέλους έναν καταστροφέα μνήμης που θα τον βοηθήσει να ξεχάσει τα πάντα, πριν να είναι πολύ αργά. Ένας ψυχολόγος με διπλή ταυτότητα χρησιμοποιεί τα ταλέντα του απέναντι σε ένα πανίσχυρο καρτέλ.

ΔΕΣΜΟΙ ΑΙΜΑΤΟΣ ΚΑΙ ΑΚΑΤΑΝΙΚΗΤΑ ΠΑΘΗ

Δύο αδερφικοί φίλοι ταξιδεύουν στην Παμπλόνα για να δουν τις ταυρομαχίες και τελικά ερωτεύονται το ίδιο κορίτσι. Ένας αποξενωμένος γιος με κρυφή ατζέντα επισκέπτεται τον πατέρα του σε ένα εκτροφείο φιδιών στην Αφρική.

**ΠΕΝΤΕ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΠΟΥ ΔΙΑΔΡΑΜΑΤΙΖΟΝΤΑΙ
ΣΤΟ ΑΜΕΣΟ ΜΕΛΛΟΝ.**

**Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΣΥΛΛΟΓΗ ΙΣΤΟΡΙΩΝ ΤΟΥ JO NESBO
ΜΕΤΑ ΤΟΝ ΑΡΧΟΝΤΑ ΤΗΣ ΖΗΛΙΑΣ**

ISBN: 978-618-03-2846-2

9 786180 328462

ΒΟΗΘ. ΚΩΔ. ΜΗΧ/ΣΗΣ 82846

metaixmio.gr

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΚΑΙ ΣΕ
e-book